

LapIT Oy ja hankintalain muutokseen varautuminen: ilmoitus Valtiokonttorille pidennetyn siirtymäajan hyödyntämisestä

Khall 08.09.2026
447/03.03/2026

Valmistelija

Hallinnon asiantuntija Kielola Kati, puh. 040 568 4721

Eduskunnan hyväksymät hankintalain muutokset tulevat sovellettaviksi 1.7.2027 alkaen, siirtymäajan päätyttyä. Muutoksen keskeinen sisältö koskee osakeyhtiömuotoisia sidosyksiköitä: sidosyksikön omistajan omistusosuuden tulee olla vähintään 10 prosenttia, jotta hankintayksikkö voi jatkossa hankkia palveluita sidosyksiköltään. Mikäli omistusosuus jää tämän rajan alle, hankintayksikön on lähtökohtaisesti irtisanottava sidosyksikön kanssa tehdyt sopimukset päättymään viimeistään 30.6.2027 mennessä.

Laki mahdollistaa kuitenkin pidemmän, enintään 30.6.2030 asti ulottuvan siirtymäajan hyödyntämisen, mikäli sopimuksen irtisanomisesta aiheutuisi kohtuuttomia seurauksia, siihen liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä tai sopimuksen ennenaikainen päättäminen voisi vaarantaa kyberturvallisuuden. Pidemmän siirtymäajan käyttöönotto edellyttää, että hankintayksikkö tekee asiasta määrämuotoisen ilmoituksen Valtiokonttorille viimeistään 30.9.2026.

Kittilän kunnan omistusosuus (3%) jää ICT-palveluiden tuottajasta LapIT Oy:stä alle 10 prosenttiin. Omistusosuuden nostaminen uuden lain edellyttämään vähintään 10 prosenttiin ei ole taloudellisesti eikä käytännössä mahdollista toteuttaa itsenäisesti lyhyellä aikavälillä. Kunnan toiminta on pitkäaikaisesti ja laajasti integroitunut LapIT Oy:n tuottamiin kriittisiin ICT-infrastruktuuriin ja perustietotekniikan palveluihin, joiden äkillinen katkeaminen jo 30.6.2027 mennessä muodostaisi merkittävän riskin palveluiden jatkuvuudelle, tietoturvalle ja varautumiselle.

Pidemmän siirtymäajan hyödyntäminen ei sido Kittilän kuntaa mihinkään tiettyyn lopputulokseen ICT-palveluiden järjestämisen suhteen, vaan antaa aikaa arvioida yhdessä LapIT:n muiden omistajien kanssa, miten tarvittavat ICT-palvelut järjestetään jatkossa. Käytettävissä olevia vaihtoehtoja voivat olla esimerkiksi omistajien välisten yhteistoimintarakenteiden kehittäminen, toimivallan siirtäminen yhteiselle organisaatiolle, sidosyksikön yhtiömuodon muuttaminen, oman osaamisen vahvistaminen sekä palveluiden hankkiminen kilpailuttamalla markkinoilta. Kuhunkin vaihtoehtoon liittyy oikeudellisia, toiminnallisia, taloudellisia ja teknisiä vaikutuksia, jotka tulee selvittää ja arvioida huolellisesti ennen lopullisten ratkaisujen tekemistä.

Vaihtoehtojen selvittäminen ja mahdollinen toteutus vievät aikaa, ja niihin liittyy sekä kustannuksia että palveluiden jatkuvuuteen kohdistuvia riskejä. ICT-palvelut muodostavat laajan, alueellisesti integroituneen kokonaisuuden, jonka muuttaminen edellyttää huolellista valmistelua, vaihtoehtojen vertailua, sopimusjärjestelyjen uudistamista ja teknisiä muutoksia, todennäköisesti myös yhteistyössä muiden omistajien kanssa. Riittävä siirtymäaika mahdollistaa muutosten toteuttamisen hallitusti, turvaten palveluiden jatkuvuuden ja tietoturvan koko prosessin ajan, ja vähentää riskiä siitä, että Kittilän kunta joutuisi tekemään kiireessä pitkällä aikavälillä epätarkoituksenmukaisia ratkaisuja. Kittilän kunnan rajalliset resurssit eivät myöskään mahdollista useiden samanaikaisten järjestelmä- ja palvelumuutosten toteuttamista ilman

merkittävää toiminnallista riskiä, minkä vuoksi vaihtoehtojen selvittäminen edellyttää erillistä, kohdennettua valmistelutyötä.

Esittelijä Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää;

1. hyödyntää hankintalain mahdollistamaa pidempää siirtymäaikaa enintään 30.6.2030 asti LapIT Oy:n kanssa tehtyjen sopimusten osalta; ja
2. valtuuttaa hallintojohtajan tekemään asiaa koskevan ilmoituksen Valtiokonttorille määräaikaan 30.9.2026 mennessä; ja
3. valtuuttaa hallintojohtajan valmistelevaan tarvittavat selvitykset Kittilän kunnan ICT-palveluiden tulevaisuuden järjestämismahdollisuuksista tehden yhteistyötä LapIT:n muiden omistajien kanssa.

Päätös